

Конституційне право України

Підготував студент :

Групи МЕН 1-1

Кислий Д. С.

Викладач:

Дубович О. В.

План

1. Конституційне право, його особливості та місце в системі законодавства.
2. Загальні засади конституційного ладу України.
3. Народовладдя в Україні та форми його здійснення.
4. Громадянство України як один з інститутів конституційного права.
5. Конституційні права, свободи та обов'язки

1. Конституційне право, його особливості та місце в системі законодавства.

Конституційне право України як галузь права і законодавства являє собою систему правових норм та нормативно-правових актів та інших джерел, що регулюють відносини, пов'язані з основами конституційного ладу, правового статусу особи, народовладдям, територіальним устроєм держави.

Структуру предмета конституційного права України складають:

- відносини політичного характеру (наприклад, форма правління, форма державного устрою);
- найважливіші економічні відносини (скажімо, регламентація існуючих форм власності та механізмів її захисту);
- відносини, що стосуються правового статусу людини і громадянина (громадянство, основні права, свободи, обов'язки та ступінь їх гарантованості з боку держави);
- відносини, що складаються в процесі реалізації права народу України на самовизначення і пов'язані з державно-територіальним устроєм України;
- відносини щодо організації та діяльності державного апарату України;
- відносини, які визначають діяльність органів місцевого самоврядування.

Отже, конституційно-правові відносини — це суспільні відносини, врегульовані конституційно-правовими нормами, суб'єкти яких наділяються взаємними правами та обов'язками, згідно з котрими вони повинні функціонувати.

Принципи конституційно-правового регулювання:

- верховенство права;
- верховенство і пряма дії Конституції та законів у системі нормативно-правових актів;
- загальна демократія;
- політичний, економічний та ідеологічний плюралізм;
- поділ влади;
- гуманізм;
- пріоритетність норм і принципів міжнародного права порівняно з вітчизняним
- законодавством;
- державним та іншим гарантуванням прав, свобод і обов'язків людини і громадянина, народовладдя, захисту суверенітету й територіальної цілісності України і т. д.

2. Загальні засади конституційного ладу України.

Розділ I Конституції України має назву «Загальні засади» і складається з 20 статей. У ньому закріплено основні принципи конституційного ладу нашої держави, які є базою для конституційного регулювання найважливіших суспільних відносин.

Правова держава - це держава, в якій панує право, де діяльність держави, її органів і посадових осіб здійснюється на основі та в межах, визначених правом, де не тільки особа відповідає за свої дії перед державою, а й держава несе реальну відповідальність перед особою за свою діяльність та її наслідки.

3. Народовладдя в Україні та форми його здійснення.

Народовладдя в Україні реалізується на основі Конституції через інститути безпосередньої (прямої) чи представницької (виборної) демократії.

До інститутів безпосередньої демократії, які забезпечують ухвалення державного рішення прямим волевиявленням народу, відносять:

- референдум;
- обговорення проектів нормативних актів;
- участь у виборах органів державної влади;
- загальні збори (збір) громадян;
- звіти депутатів і виконавчих органів перед населенням.

Представницька демократія - це засіб реалізації волі народу через обраних ним представників в органи влади: насамперед, народних депутатів, Президента, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів органів місцевого самоврядування.

Референдум - це голосування населення всієї держави (загальнодержавний референдум) або певної частини її населення (місцевий референдум) з метою вирішення найважливіших питань державного та суспільного життя.

Під виборчою системою України розуміється передбачений законодавством порядок формування представницьких органів держави. Усі норми права, які регламентують цей порядок, в сукупності складають виборче право. Основними його джерелами є Конституція України й такі Закони України, як «Про вибори народних депутатів України», «Про вибори Президента України», «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим місцевих рад та сільських, селищних, міських голів».

У цих нормативно-правових актах сформульовано такі головні принципи виборчого права:

- загального,
- рівного та
- прямого виборчого права
- за таємного голосування;
- вільного й рівноправного кандидатів у депутати;
- гласності та відкритості;
- рівності можливостей для всіх кандидатів у проведенні виборчої кампанії;
- неупередженості до кандидатів з боку державних органів, установ та організацій, органів місцевого самоврядування;

висування

4. Громадянство України як один з інститутів конституційного права.

Питання громадянства України регулюються Конституцією України, Законом України «Про громадянство» від 18 січня 2001 р., міжнародними договорами України.

При цьому якщо міжнародним договором України встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в законодавстві України, застосовуються правила міжнародного договору.

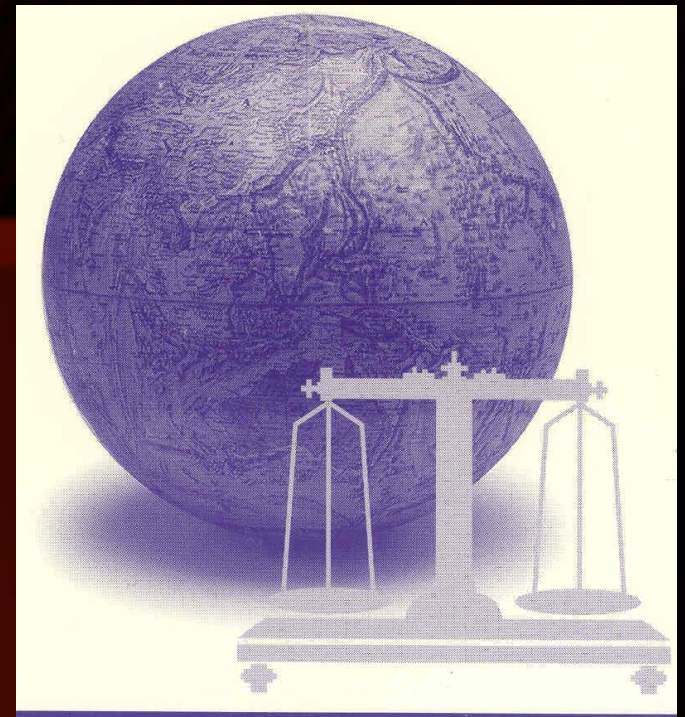
Громадянами України є:

- 1) усі громадяни колишнього СРСР, які на момент проголошення незалежності України (24 серпня 1991 року) постійно проживали на території України;
- 2) особи, незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних чи інших ознак, які на момент набрання чинності Законом України «Про громадянство України» (13 листопада 1991 року) проживали в Україні і не були громадянами інших держав;

3) особи, які прибули в Україну на постійне проживання після 13 листопада 1991 року і яким у паспорті громадянина колишнього СРСР зразка 1974 року органами внутрішніх справ України внесено напис «громадянин України», а також діти таких осіб, які прибули разом з батьками в Україну, якщо на момент прибуття в Україну вони не досягли повноліття;

4) особи, які набули громадянства України відповідно до законів України та міжнародних договорів України.

5. Конституційні права, свободи та обов'язки громадян України.

Свобода людини — вихідне поняття у проблемі прав людини і громадянина. Розрізняють природні права людини, тобто пов'язані із самим її існуванням і розвитком, і набуті, що в основному характеризують соціально-політичний статус людини і громадянина (інститут громадянства, право на участь у вирішенні державних справ тощо).

Права людини порівняно з правами громадянина пріоритетні. Адже права людини поширюються на всіх людей, які проживають у тій або тій державі, а *права громадянина* - лише на тих осіб, які є громадянами певної країни.

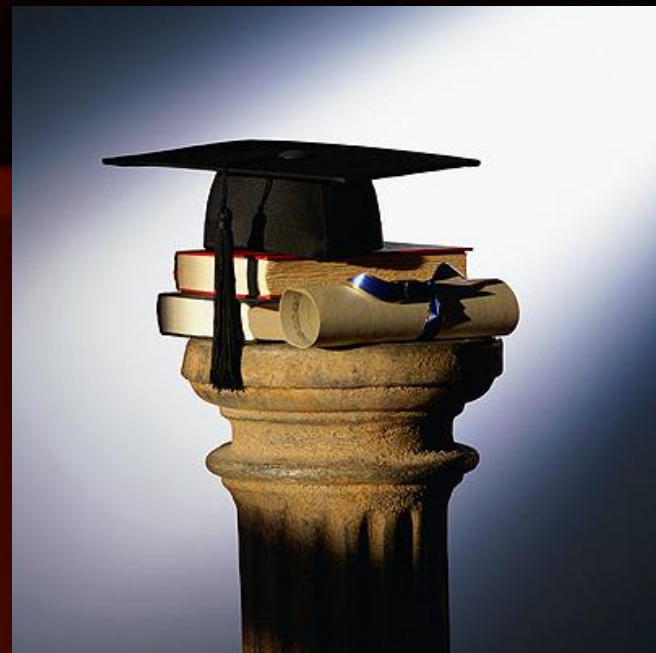
Відповідно до Конституції України, основне право громадянина - це його можливість здійснювати певні дії для задоволення своїх життєво важливих матеріальних і духовних інтересів, установлених державою і закріплених у Конституції та інших нормативно-правових актах.

У Конституції України (переважно в розділі II) визначено такі групи основних прав: громадянські, політичні, економічні, соціальні, екологічні, культурні, сімейні.

Основні права громадян нерозривно пов'язані з їхніми обов'язками.

Основний обов'язок громадянина — це встановлені Конституцією держави вид і міра його необхідної обов'язкової поведінки.

Основні обов'язки громадян закріплює Конституція України.

- Конституція України у статтях 51,53, 65–68 визначила такі обов'язки громадян України:
- Захищати Вітчизну, незалежність і територіальну цілісність.
- Шанувати державні символи.
- Не заподіювати шкоду природі, культурній спадщині, відшкодовувати завдані збитки.
- Сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, встановлених законом.
- Неухильно додержуватися Конституції і законів України.
- Не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей.
- Обов'язок батьків утримувати дітей до повноліття і обов'язок дітей піклуватися про своїх непрацездатних

Залишилися питання?